

Gemeente
De Ronde Venen

Samenwerkingsagenda passend onderwijs Utrecht West 2016-2018

De samenwerkingsverbanden passend onderwijs en de gemeenten in Utrecht West,

vanuit de visie dat:

- elk kind gezond, veilig en zo thuisnabij dient op te groeien;
- een krachtig netwerk en de totale leefwereld rondom het kind bepalend is voor zijn/haar ontwikkeling;
- noodzakelijke zorg- en onderwijsondersteuning zo integraal mogelijk geboden dient te worden aan het kind;
- gemeenten en samenwerkingsverbanden passend onderwijs (bestaande uit het collectief van schoolbesturen) hierin een gezamenlijke opdracht hebben, elk vanuit de eigen verantwoordelijkheden;

intensiveren de onderlinge samenwerking, vanuit overeenstemming over de volgende doelstellingen inzake de samenwerkingsagenda 2016-2018:

Doelstelling thema - 'preventie en toegang'

- functionele samenwerking tussen lokale teams en onderwijs
- intensieve afstemming en verbinding met het onderwijs bij inzet jeugdhulp
- waar functioneel gezamenlijke scholing onderwijs en lokale teams/ RBL
- inzet van specialistische kennis van jeugdhulp in het onderwijsproces ter preventie

Doelstelling thema - 'integraal arrangeren'

- ontwikkeling en borging van integrale arrangementen tussen onderwijs en jeugdhulp
- verduurzaming van de basisondersteuning binnen het onderwijs
- optimaliseren van een dekkend, integraal ondersteuningsaanbod voor elk kind
- waar mogelijk ontschotting van budgetten voor integrale onderwijszorg arrangementen

Doelstelling thema - 'thuiszitters'

- borgen en evalueren van het regionale thuiszittersprotocol
- ontwikkelen en integreren van beleid rondom vrijstellingen
- concretiseren van de samenwerking tussen onderwijs, leerplicht (RBL), JGZ en wijkteams

Doelstelling thema- 'aansluiting arbeidsmarkt en participatie'

- een uitbreiding van het netwerk passend onderwijs met MBO
- een nadere concretisering van het thema aansluiting arbeidsmarkt – participatie (nav convenant Uitstroom Praktijkonderwijs/ VSO naar arbeidsmarkt, het convenant Entree en convenant RMC/JOW, over aanpak kwetsbare jongeren)

Jaarplanning 2016

Bovengenoemde thema's worden uitgewerkt in een jaarplanning. In 2016 ligt het accent op de volgende onderwerpen:

- **Verder ontwikkelen en borgen van de verbinding tussen lokale teams en onderwijs**
Middels gezamenlijke casusbesprekingen en scholingssessies.
- **Verder ontwikkelen en borgen van integrale onderwijszorgarrangementen**
Aan de hand van bestaande initiatieven (pilot Jeugdhulpwerker VO Woerden, inzet jeugdhulp op Veenlandencollege, onderwijszorg-arrangementen binnen het SBO) komen tot meer structurele inzet van preventie en vroegtijdige jeugdhulp in het onderwijs.
- **Uitbreiding netwerk passend onderwijs met MBO**
Verkenning van de (on)mogelijkheden en functionaliteit.
- **Evaluatie thuiszittersprotocol**
Op basis van evaluatie aanpassingen doorvoeren en thema 'vrijstellingen' toevoegen.

Procesgang vaststellen samenwerkingsagenda

In de periode april t/m december 2016 wordt uitwerking in gang gezet op basis van deze concept samenwerkingsagenda, zie hieronder de procesgang in stappen.

Procesgang

Bespreking samenwerkingsagenda in REA	17 februari 2016
Reacties van betrokkenen op samenwerkingsagenda	voor 7 maart 2016
Samenwerkingsagenda voorleggen aan participatieraden en bestuur / ondersteuningsplanraad SWV	maart/ april 2016 (sessie met de 5 Participatieraden op woe 23 maart 2016)
Vaststellen samenwerkingsagenda in REA	25 mei 2016
Samenwerkingsagenda vaststellen in OOGO	juni 2016
Uitvoeren punten jaarplanning 2016	mei-dec 2016

Bijlage

- ❖ Opbrengsten OOGO Utrecht West 2012-2015

N.B. filmpje van OOGO-conferentie 3 december 2015: <https://vimeo.com/149912168>

Montfoort

Opbrengsten OOGO Utrecht West 2012-2015

tbv OOGO-conferentie 3 december 2015

Inleiding

Als voorbereiding op de invoering van de Wet Passend Onderwijs (1 augustus 2014) en de Transitie Jeugdzorg (1 januari 2015) trekken gemeenten en samenwerkingsverbanden in Utrecht West al vroegtijdig gezamenlijk op.

De eerste verkennende bijeenkomst vindt eind 2012 plaats, tijdens een "diner pensant", waarbij de samenwerkingsagenda 2013-2015 opgesteld werd¹. De volgende kerndoelen voor deze samenwerkingsagenda tussen gemeente en onderwijs zijn geformuleerd:

1. Samenhangende onderwijs-, ondersteunings- en hulpstructuur voor jeugd
 - preventie
 - signalering
 - beoordeling
 - toewijzing
 - ondersteuning/hulpaanbod
2. Goede overgangen en aansluiting voorschools-primair onderwijs-voortgezet onderwijs-middelbaar beroepsonderwijs
3. Aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt (V)SO en Middelbaar beroepsonderwijs (MBO)
4. Consequenties passend onderwijs voor leerlingenvervoer
5. Consequenties passend onderwijs voor onderwijshuisvesting
6. Tegengaan voortijdig schoolverlaten en thuiszitters

Deze kerndoelen dienen gerealiseerd te worden op basis van ouderbetrokkenheid en de uitgangspunten van de pedagogische 'civil society'.

De samenwerking wordt formeel bekrachtigd tijdens de gezamenlijke ondertekening van het OOGO-reglement op 11 juli 2013. Er blijkt een goede en duurzame basisstructuur ontwikkeld te zijn om vanuit wederzijds vertrouwen verder te gaan werken aan de ontwikkelopgaven rondom passend onderwijs en de transitie jeugdzorg². De beleidsplannen sociaal domein/ jeugd van de gemeenten en de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden worden in 2014 binnen het OOGO vastgesteld.

¹ In het bestuurlijk overleg van 6 november 2012 hebben de gemeenten en het onderwijs tijdens het diner pensant, out-of-the-box, drie ambities geformuleerd voor 2017 met als basis: 'Genieten van verschillen, versterken van de basis'

- In 2017 is er op elke school van het samenwerkingsverband een 'huiskamer'. In deze huiskamers bevindt zich (een medewerker) van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). De huiskamer is de verbindende schakel in een uitgebreid netwerk van voorzieningen. Er wordt gewerkt door heel sterke generalisten. De werkwijze kenmerkt zich door samenwerking met ouders, snelheid, efficiency (geen bureaucratie) en in een goede sfeer. Zijn er meer dan 3 organisaties met één kind / gezin bezig dan kan er een sanctie volgen.

- In 2017 heeft er een cultuurverandering plaatsgevonden in de regio Utrecht West die je zou kunnen omschrijven als; 'van omgaan met verschillen naar genieten van verschillen'.

Er zijn twee vliegwiel op deze mentaliteitsverandering: het eerste vliegwiel betreft het gezamenlijke deskundigheidsbevorderingsplan van de regio Utrecht West. Het tweede vliegwiel betreffen twee scholen (1 SBO en 1 VMBO) die fungeren op basis van werkschoolachtige principes en als pilots voor deze ambitie.

- In 2017 zijn geldstromen gebundeld en vooral gericht op het versterken van de basis. Ook zijn er prestatieafspraken gemaakt.

² Om de samenwerking tussen Passend Onderwijs en de gemeenten vorm te geven is gekozen om via de zogenaamde **Regionaal Educatieve Agenda (REA)** vier keer per jaar bij elkaar te komen. In het REA worden onderwerpen uitgewerkt en voorbereid voor het OOGO. Vice versa worden opdrachten vanuit het OOGO opgepakt en uitgewerkt. Deelnemers van de REA zijn: directeuren van de 3 samenwerkingsverbanden, ambtenaren passend onderwijs van gemeenten in Utrecht West en het RBL. Het OOGO komt minimaal 1 keer per jaar bijeen. Deelnemers zijn: bestuurders van de 3 samenwerkingsverbanden en de wethouders passend onderwijs in Utrecht West.

In dit document blikken we terug op behaalde resultaten uit de afgelopen periode aan de hand van vier thema's: preventie en toegang, integraal arrangeren, thuiszitters en aansluiting arbeidsmarkt en participatie.

Preventie en toegang

Onderwerp	Opbrengst	Ontwikkelpunten
Toegang tot ondersteuning	De lokale toegangen tot zorg/ wijkteams en de loketten van de samenwerkingsverbanden (onderwijsondersteuning) weten elkaar te vinden en hebben op casusniveau overleg. Dit gaat vice versa. De lokale toegangen hebben zich gepresenteerd aan het onderwijsveld. Factsheets zijn uitgewisseld. Naast een ondersteuningsroute hebben samenwerkingsverbanden een niveau van basisondersteuning en mogelijkheden tot extra ondersteuning beschreven. Gemeenten hebben eigen communicatiewegen naar het onderwijs gevonden, maar maken ook gebruik van de communicatielijnen van de samenwerkingsverbanden naar de scholen om gezamenlijke ontwikkelingen te melden.	Een voortdurende afstemming tussen gemeenten, samenwerkingsverbanden en onderwijs (intern begeleiders in PO en zorgcoördinatoren in VO) is nodig. Scholen hebben behoefte aan concrete communicatie over wat de gemeente kan aanbieden aan zorg, voor welke zorg gemeente, onderwijs en verzekeraars verantwoordelijk zijn (praktijksituaties) en bij wie ze zich moeten melden.
Dyslexie	Er ligt in samenwerking met Passenderwijs een regionale werkwijze voor de aanvragen van dyslexiebehandeling. Het SWV PO kan hierbij een adviserende rol spelen.	Afstemming grensvlakken verantwoordelijkheid BaO en gemeenten bij dyslexie. Aanpak evalueren in 2016.
Afspraken rondom leerlingenvervoer	Heldere afspraken over afstemming tussen SWV en gemeente vooraf. Het advies van het SWV wordt betrokken bij de toekenning door de gemeente	Het beleid rond het leerlingenvervoer van gemeenten wordt lokaal opgepakt. Verkennen hoe dit meer regionaal uitgezet kan worden. Vervoer naar een OPDC wordt niet bekostigd.
Aansluiting PO-VO en doorlopende leerlijnen	Er zijn formats voor overdrachtdossiers gemaakt, zodat informatie geborgd is bij overgang naar een anders onderwijstype. Er is een warme overdracht van zorgleerlingen naar het VO. De overgang van PO naar VO wordt bestuurlijk verankerd in de vorm van de POVO-procedure.	MBO in de regio is niet betrokken.
Vroegtijdig herkennen van signalen, het bespreekbaar maken en het doorgeven van signalen	Op casusniveau zijn er voorzichtige gesprekken tussen jeugdconsulenten en onderwijs/ samenwerkingsverband over signalen van belemmeringen in opvoed- en onderwijssituatie.	Op uitvoeringsniveau elkaar beter leren kennen en van elkaar leren (gezamenlijke scholing?) Concretiseren van de doelen, benoemen van verantwoordelijkheden en bepalen wie daardoor nodig zijn.
De basis versterken	Professionalisering van teams is de verantwoordelijkheid van schoolbesturen en jeugdhulporganisaties. Het versterken van de handelingsbekwaamheid en competenties van leerkrachten is beschreven in het referentiekader passend onderwijs van de Vo en Po raad. De vereisten van de jeugdhulp zijn vastgelegd in de jeugdwet en het kwaliteitsregister.	Kan meer geïnvesteerd worden in het versterken van het aanbod van kernpartners op school zodat signalen sneller worden opgepakt. Inventarisatie welke preventieve interventies op school door de gemeente en onderwijs gezamenlijk aangepakt kunnen worden.

Integraal arrangeren

Onderwerp	Opbrengst	Ontwikkelpunten
Onderwijszorgarrangement (OZA)	<p>Pilot uit experimenteergelden van de provincie om jeugdhulp (aanbieder is Youké) dichterbij een KDV (project Kiekeboe) of SBO (Keerkring in Woerden en Kristal in Maarssen) te brengen. Op casusniveau worden zorg en onderwijs gekoppeld middels een groot overleg waar betrokken partijen aanwezig zijn. Uitgangspunt voor het toekennen van ondersteuning: ondersteuning bieden bij onderwijs is des onderwijs, ondersteuning om onderwijs mogelijk te maken is des gemeente. Uit een tussenevaluatie (nov 2015) lijkt het bereik (8-10 kinderen per schooljaar) in de regio haalbaar, de aanvraagprocedure verloopt binnen de gestelde termijn van 6 weken en inhoudelijk zijn de werkprocessen van de ondersteuner Youké en de betreffende leerkracht beter op elkaar afgestemd.</p> <p>Op het SO en VSO zijn veel OZA's, waar ook leerlingen uit onze regio van gebruik maken. Verkenningen met het SO en VSO zijn gaande, o.a. rond veranderingen in de bekostiging van persoonlijk verzorging rond kinderen met een Ernstige Meervoudige Beperking.</p>	<p>Effectmetingen middels kwartaalrapportages zijn nog summier.</p> <p>Eén integrale beschikking voor OZA's. Samenwerking met wijkteams intensiveren.</p> <p>Verkenning grensvlakken verantwoordelijkheden onderwijs en gemeente.</p> <p>Opstellen van een handelingsprotocol bij gezamenlijke ondersteuning van gemeente en onderwijs.</p> <p>SO en VSO zijn nog weinig betrokken in de REA, relatieve onbekendheid met financiering systematiek en inhoud van OZA's binnen het SO.</p>
Pilot Jeugdhulp op VO	<p>In de Ronde Venen is er in 2014 een pilot geweest uit experimenteergelden van de provincie om jeugdhulpwerkers van Timon op het Veenlandencollege te plaatsen. Resultaten positief (minder zorgmeldingen, minder verwijzing naar 2^e lijns jeugdzorgtrajecten). De Ronde Venen heeft daarom besloten om deze werkwijze regulier te gaan bekostigen. In Woerden vindt in het schooljaar 2015-2016 een dergelijke pilot plaats op 3 VO-scholen (Kalsbeek SPK, Minkema Stein en Futura college).</p>	<p>Tussenevaluatie pilot Woerden in januari 2016.</p> <p>Hoe om te gaan met grensverkeer?</p>
Ontschotting middelen	<p>Vanuit Woerden wordt de pilot I-PGB (integraal PBG) gehouden. Samenwerkingsverbanden hebben aangegeven mee te willen werken aan ontschotting.</p>	<p>Vorbereidingen pilot lopen. Start met concrete casussen in 2016. Daarnaast willen we onderzoeken waar gelden van onderwijs en gemeente meer gezamenlijk / ontschot ingezet kunnen worden.</p>

Thuiszitters

Onderwerp	Opbrengst	Ontwikkelpunten
RBL in overlegstructuur OOGO	De coördinator van het Regionaal Bureau Leerplicht is aanwezig bij de REA en OOGO-vergaderingen voor afstemming en advies.	Evaluatie van RBL nog niet afgerond.
Thuiszittersprotocol	Er is in samenwerking een thuiszittersprotocol opgesteld (PO en VO). RBL en SWV'en hebben regelmatig contact over thuiszitters. Er is ook contact over langdurige zieke kinderen en leerlingen met een ontheffing van de leerplicht/ vrijstelling. Er zijn afspraken gemaakt over monitoring van het aantal thuiszitters (maandelijkse overzichten) en de aanpak daarvoor. Een vrijstelling van de leerplicht wordt alleen gegeven na consultatie SWV en voor de periode van een jaar.	Leerlingen in residentie, die terugkeren naar hun woonplaats, verdienen aandacht. Maatwerk (van jeugdhulp en onderwijs) rond langdurig zieke leerlingen en thuiszitters vraagt extra aandacht.

Aansluiting arbeidsmarkt en participatie

Onderwerp	Opbrengst	Ontwikkelpunten
Verkenning thema	In de REA is het thema aansluiting tegengaan voortijdig schoolverlaten/ aansluiting arbeidsmarkt/ participatie verkend met betrokkenen (RBL, VO/ Futuracollege, MBO, gemeenten).	Basisinformatie en nadere concretisering is gewenst, ook FermWerk betrekken.
Convenanten en pilots sluitende aanpak kwetsbare jeugd	<p>Regionaal is er een convenant ondertekend door alle betrokken partijen (onderwijs en gemeenten) dat sluitende afspraken voor de begeleiding van jongeren van Praktijkonderwijs/ VSO naar de arbeidsmarkt regelt. Er zijn afspraken gemaakt over contactpersonen en vroegtijdig contact van gemeenten met de scholen (9 maanden voor uitstroom). Het gaat om jongeren voor wie extra ondersteuning noodzakelijk is om een plek op de arbeidsmarkt te kunnen vinden.</p> <p>Regionaal is er ook een convenant Entree ondertekend, waarin afspraken zijn gemaakt over de begeleiding van jongeren die uitstromen vanuit MBO 1 (Entree) naar de arbeidsmarkt (regionale "Overstaptafel"). Naast de gemeente (Werk en Inkomen, Werkgeversservicepunt) zijn ook de scholen en RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiefunctionaris inzake voortijdig schoolverlaten) partij op deze "Overstaptafel" met als inzet de doorstroom van de leerling naar vervolgonderwijs, dan wel uitstroom naar de arbeidsmarkt en de ondersteuning die daarbij noodzakelijk is.</p>	Nader uitwerken.

Conclusies

In de jaren 2013-2015 zijn de gemeenten en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs in Utrecht West nader tot elkaar gekomen. In eerste instantie is vooral ingezet op het verkennen van de samenwerking. Er is een goede duurzame basisstructuur ontwikkeld. We hebben veel van elkaars werk en wereld leren kennen. Met respect voor ieders rol/ taak is dat vanaf de invoering van Passend Onderwijs per 1 augustus 2014 en de transitie jeugdzorg per 1 januari 2015 gegroeid naar het gezamenlijk oppakken van concrete onderwerpen. Het onderling vertrouwen tussen de partners is aanwezig.

- Op dit moment lijkt het goed om de aandacht ook te verleggen naar de uitvoering. Samenwerking tussen scholen/ samenwerkingsverbanden en wijkteams van gemeenten zal geïntensiveerd moeten worden, op casusniveau, maar mogelijk ook via gezamenlijke scholing.
- Meer preventieve inzet van jeugdhulp op de scholen lijkt een gewenst resultaat te hebben. De resultaten van deze zogenaamde OZA's zullen in de komende maanden geëvalueerd worden. Nagedacht wordt op welke manier deze inzet geborgd kan worden in het onderwijsaanbod.
- Het onderwerp aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en participatie is tot op heden slechts verkend. Uitbreiden van de samenwerking richting het MBO en uitvoeringsorganisaties voor de Participatiewet lijkt aan de orde.